

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного факультету

І. С. Бондаренко

24 січня 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОЇ ФАХОВОЇ МОВИ
підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр
денної форми здобуття освіти

предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньої програми Середня освіта (Українська мова і література)
спеціальності 014 Середня освіта
галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка

Викладач: Зубець Наталя Олександрівна, к. філол. н., доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
української мови

Протокол № 6 від 23 січня 2025 р.
Завідувач кафедри української мови

 Р.О. Христіанінова

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми

 Р.О. Христіанінова

2025 рік

Зв'язок із викладачем:

E-mail: zubetsno@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17357>

Телефон: (061) 289-12-88

Інші засоби зв'язку: Moodle ЗНУ (форум курсу, приватні повідомлення), дистанційні – Zoom (за попередньою домовленістю)

Кафедра української мови, 2 навчальний корпус, ауд. 237.

1. Опис навчальної дисципліни

Курс «Культура української фахової мови» викладається як вибіркова навчальна дисципліна для студентів бакалаврату другого року навчання в межах предметної спеціальності Середня освіта (Українська мова і література).

Метою вивчення навчальної дисципліни є осмислення студентами нормативно-стильових основ культури фахового мовлення, розгляд спілкування як виду соціальної взаємодії та інструменту професійної діяльності, культивування мовного еталону.

Глибока, аналітична робота з науковою літературою, словниками й довідниками сприятиме усвідомленню важливості дотримання норм сучасної української літературної мови в усному і писемному мовленні, розширенню знань, що забезпечують уміння правильно, точно і виразно передавати свої думки засобами мови, опанування основ створення та редагування фахових текстів, публічної презентації своїх думок.

Інтерактивний формат курсу орієнтований на здобуття критично важливих для фахівця знань про особливості української мовної системи та ефективного застосування їх у практичній діяльності під час усної й писемної комунікації для досягнення успіхів у кар'єрі.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	2-й	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість годин	180	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні заняття	30 год.	
Самостійна робота	120 год.	
Консультації	очна консультація щосереди, кафедра української мови, II корпус ЗНУ, ауд. 237 або дистнційно в ZOOM, ідентифікатор 561 653 9837, код 4kiHFT	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Іспит	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17357	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ЗК-2 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність). ЗК-7 Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, щоб виявляти проблеми й виробляти рішення. ЗК-8 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність). ЗК-10 Навички роботи з інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел, зокрема за допомогою цифрових технологій). СК-1 Знання сучасних теоретичних основ предметної спеціалізації з української мови та літератури СК-2 Уміння застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності. СК-3 Уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для	– пояснювально-ілюстративний (розповідь, презентації); – частково-пошуковий (бесіда); – репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою); – дослідницький (самостійна робота з науковою літературою, робота з фактичним матеріалом); – інтерактивні (рольові ігри, тренінгові вправи)	Проміжні контрольні заходи: – виконання самостійних, тестових завдань; – виконання письмових завдань за окремими темами й розділами; – усне опитування. Підсумковий контрольний захід: іспит.

забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах. ПРН 1 Володіти культурою українського усного і писемного мовлення в усіх жанрово-стильових різновидах. ПРН 2 Застосовувати прийоми й методи збагачення мовлення здобувачів освіти для висловлювання ними думок, почуттів і ставлень у міжособистісній взаємодії, сприяння мовленнєвій творчості здобувачів освіти. ПРН 6 Застосовувати в процесі навчання української мови і літератури міжпредметні зв'язки та формувати в здобувачів освіти розуміння природних зв'язків різних процесів, уміння синтезувати знання з різних навчальних предметів; розвивати в здобувачів освіти системне мислення. ПРН 9 Добирати доцільні форми, методи, прийоми й засоби для здійснення здобувачами елементів дослідницької діяльності в процесі навчання української мови і літератури та способи представлення ними досягнутих результатів. ПРН 17 Застосовувати методи роботи, навчальні матеріали й завдання, які сприятимуть розвитку пізнавальної діяльності здобувачів освіти, мотивуватимуть здобувачів освіти до навчання української мови і літератури,		
---	--	--

заохочуватимуть їх до ефективної взаємодії. ПРН 26 Навчатися протягом життя, самостійно визначати потреби особистого професійного розвитку, планувати такий розвиток, аналізувати новітні досягнення мовознавчої та літературознавчої науки, освітні інновації, умови їхнього впровадження, інтегрувати освітні інновації у власну педагогічну практику та надавати підтримку колегам у вдосконаленні їхньої професійної діяльності.		
--	--	--

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади курсу «Культура української фахової мови»

Тема 1. Засадничі поняття культури мови

Діалектичний зв'язок між мовою і культурою. Культура мови як наука і навчальна дисципліна. Культуромовні проблеми в наукових студіях українських учених і культурних діячів. Теорія літературних мов і культура мови. Метамова теорії мовної культури. Узус і норма. Норма літературної мови як центральне поняття теорії культури мови. Критерії нормативності. Комунікативні ознаки – категорійне поняття культури мови.

Тема 2. Норма літературної мови як соціопсихолінгвістичний феномен

Поняття нормування в сучасному українському мовознавстві. Диференційні ознаки МН: відповідність системі мови, стабільність і динамічність, варіантність, стилістична диференціація, кодифікованість. Типологія норм: зовнішня – за співвіднесеністю з різними рівнями мовної ієрархії та внутрішня – за міцністю, ступенем обов'язковості, за широтою дії; за співвідношенням з різноманітними формами існування мови (епінорма – алонорми). Поняття «символічна і прагматична МН» та «сильна і слабка МН». Імперативні та диспозитивні норми в культурі мови.

Тема 3. Формування мовної особистості філолога

Мовна особистість у системі понять культури мови Проблема мовної особистості в лінгвістиці, психолінгвістиці, лінгводидактиці. Складники мовної особистості філолога. Мовна освіта. Культуромовна діяльність. Мотиваційний рівень мовної особистості філолога. Рольові експектації. Тезаурусний рівень і професійна мовнокомунікативна компетенція мовної особистості філолога. Основні джерела вдосконалення педагогічного мовлення (наслідування, навчання і самостійна робота над собою).

Навчання української мови у вищій школі. Шляхи здобуття інформації. Суспільно-політичні, професійно-ціннісні, комунікативні, утилітарні мотиви навчання, а також мотив

соціального престижу, громадського обов'язку, мотиви, пов'язані з потребою самоудосконалення, самовиховання; мотив поваги до викладача тощо.

Змістовий модуль 2. Культуромовна підготовка вчителя-словесника у траєкторії професійної освіти

Тема 4. Аспекти комунікативної компетентності філолога. Фонетичні норми

Фонетичні норми української мови, їхня кодифікація (узаконолення). Звуки як національні коди. Артикулювання звуків у виступах перед аудиторією. Акцентуаційні норми. Нормативне (у т. ч. варіантне) наголошування частин мови. Інтонавання як виражальний засіб, її складники. Мелодика (співучість), її види (питальна, оклична, наказова, заперечувальна, перелічувальна, парентетична, незавершена). Темп. Паузи.

Тема 5. Словотвірні норми

Афікси в матриці мови. Специфічні українські словотвірні моделі в системі іменників, дієслів (суфіксальні, префіксальні; осново- і словоскладання).

Тема 6. Лексико-семантичні норми

Слововживання і рівень володіння мовою. Точність мовлення і лексичні ресурси в контексті (багатозначність слів; синоніми, омоніми, пароніми; стилістично марковані слова; сталі звороти). Чистота мови і пуризм. Іншомовні слова. Тавтологія і плеоназм як порушення норм культури мовлення.

Змістовий модуль 3. Нормативні граматичні форми і конструкції

Тема 7. Морфологічні норми

Іменник, його нормативне вживання. Нормативність у межах прикметника. Займенник під час комунікації. Уживання слів, залежних від займенників. Деспективне вживання форм займенників та інших слів. Числівник, його нормативне вживання. Варіантність відмінкових форм числівника. Граматичні особливості дієслова.

Тема 8. Синтаксичні норми

Принципи творення нормативних сполук. Складні випадки синтаксичного узгодження, керування. Культура вживання прийменників і дискурсивних слів. Вставні слова, словосполучення і речення як засіб етикетної модуляції мовлення. Текст і дискурс. його будова. Типи мовлення.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекції 1, 2	Засадничі поняття культури мови. Метамова теорії мовної культури.	4		
Практичні заняття 1, 2	Культура мови як наука і навчальна дисципліна. Узус і норма. 1. Культуромовні проблеми в наукових студіях українських учених і культурних діячів. 2. Теорія літературних мов і культура мови. 3. Метамова теорії мовної культури.	4		
Лекції 3, 4	Норма літературної мови як соціопсихолінгвістичний феномен. Типологія норм.	4		

Практичні заняття 3, 4	Диференційні ознаки МН. Типологія норм 1. Норма літературної мови як центральне поняття теорії культури мови. 2. Критерії нормативності. 3. Комунікативні ознаки – категорійне поняття культури мови.	4		
Лекція 5	Формування мовної особистості філолога. Складники мовної особистості.	2		
Практичні заняття 5	Мовна особистість у системі понять культури мови. Складники мовної особистості філолога 1. Проблема мовної особистості в лінгвістиці, психолінгвістиці, лінгводидактиці. 2. Складники мовної особистості філолога. 3. Мовна освіта. 4. Культуромовна діяльність.	2		
Самостійна робота до ЗМ 1	<u>Завдання.</u> Опрацюйте катехизис І. Огієнка «Наука про рідномовні обов'язки». Підготуйте повідомлення і презентацію про автора та його працю. У повідомленні викладіть свої міркування щодо того, чи втілені настанови вченого щодо розвитку мови і культури в сучасному житті.	30		
Лекції 6, 7	Аспекти комунікативної компетентності філолога. Фонетичні та акцентуаційні норми. Фонетичні та орфографічні норми.	4		
Практичні заняття 6, 7	Фонетичні та акцентуаційні норми 1. Фонетичні норми української мови, їхня кодифікація (узаконолення). 2. Звуки як національні коди. 3. Артикулювання звуків у виступах перед аудиторією. 4. Нормативне (у т. ч. варіантне) наголошування частин мови. 5. Інтонування як виражальний засіб, його складники. 6. Мелодика (співучість), її види. Темп. Паузи.	4		
Лекції 8, 9	Словотвірні норми. Специфічні українські словотвірні моделі в системі різних частин мови	4		
Практичні заняття 8, 9	Специфічні українські словотвірні моделі в системі іменних частин мови, дієслова 1. Афікси в матриці мови. 2. Специфічні українські словотвірні моделі в системі іменників, дієслів (суфіксальні, префіксальні; осново- і словоскладання).	4		
Лекції 10, 11	Лексико-семантичні норми. Точність мовлення і лексичні ресурси та сталі звороти. в контексті	4		
Практичні заняття 10, 11	Слововживання і рівень володіння мовою. Вибір слів у контекстах. Сталі звороти в комунікації.	4		

	1. Точність мовлення і лексичні ресурси в контексті (багатозначність слів; синоніми, омоніми, пароніми; стилістично марковані слова; сталі звороти). 2. Чистота мови і пуризм. Іншомовні слова. 3. Тавтологія і плеоназм як порушення норм культури мовлення.			
Самостійна робота за ЗМ 2	<u>Завдання.</u> Проаналізуйте (письмово) текст (оберіть 1 з усмішок О. Вишні: «Геометрія», «Паралелепіпед», «Як ми колись учились») щодо дотримання фонетичних, лексичних і словотвірних норм	45		
Лекції 12, 13	Вибір граматичних форм і конструкцій. Іменні частини мови під час комунікації.	4		
Практичні заняття 12, 13	Іменники під час комунікації. Займенники і числівники під час комунікації. 1. Іменник, його нормативне вживання. 2. Нормативність у межах прикметника. 3. Займенник під час комунікації. Уживання слів, залежних від займенників. Деспективне вживання форм займенників та інших слів. 4. Числівник, його нормативне вживання. Варіантність відмінкових форм числівника. 5. Граматичні особливості дієслова.	4		
Лекції 14, 15	Синтаксичні норми. Принципи творення нормативних сполук. Синтаксичне узгодження, керування. Культура вживання прийменників і дискурсивних слів.	4		
Практичні заняття 14, 15	Синтаксичні норми. Етикетна модуляція мовлення. Текст, його будова. Типи мовлення. 1. Складні випадки синтаксичного узгодження і керування. 2. Культура вживання прийменників і дискурсивних слів. 3. Вставні слова, словосполучення і речення як засіб етикетної модуляції мовлення. 4. Текст і дискурс, спільне й відмінне. 5. Типи мовлення.	4		
Самостійна робота за ЗМ 3	<u>Завдання.</u> Підготуйте повідомлення про власне дослідження мовознавчої проблеми (огляд курсової роботи, виступ на фаховій конференції в університеті чи за його межами)	45		
		180	-	

5. Види і зміст контрольних заходів

Питання для підготовки до практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17356>

Вид заняття/ роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу/ термін виконання	Критерії оцінюва- ння	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
ЗМ 1				
Практичні заняття 1-5	Опитування для перевірки теорії за планами практичних занять	Виконання вправ, пошукових і ситуаційних завдань за планами ПЗ 1-5	0,5 – 3	18
Анкетування	Анкетування		0,5 – 2	2
Завдання 1 (контрольне)	Оберіть уривки з «Енеїди» І. Котляревського, творів Т. Шевченка, поміркуйте, як співвідносяться мовні норми XVIII – XIX ст. і сучасні норми	Письмове виконання Завдання на день проведення практичного заняття №5	0 – 2	2
Самостійна робота 1	Опрацювання теорії з відповідної теми за науковою літературою, підручниками, інтернет-джерелами	Застосування теоретичних знань під час виконання Тесту №1 і письмового Завдання	0,5 – 1	1
ЗМ 2				
Практичні заняття 6-11	Опитування для перевірки теорії за планами практичних занять	Виконання вправ, пошукових і ситуаційних завдань за планами ПЗ №6-11	0,5 – 3	15
			0,5 – 2	2
Завдання 2 (контрольне)	Складіть розповідь про слова «кобзар» або «козак» для учнів молодших класів, дайте заголовки, запишіть її. Якого плану ви будете дотримуватися у своїй розповіді?	Письмове виконання Завдання на день проведення практичного заняття №10	0 – 2	2
Самостійна робота 2	Опрацювання питань з відповідних тем за науковою літературою, підручниками, інтернет-джерелами	Застосування теоретичних знань під час виконання Тесту і письмового Завдання 2	0,5 – 1	1
ЗМ 3				

Практичні заняття 12-15	Опитування для перевірки теорії за планами практичних занять	Виконання вправ, пошукових і ситуаційних завдань за планами ПЗ №12-15	0,5 – 3	12
			0,5 – 2	2
Завдання 3 (контрольне)	Підготуйте текст-власний роздум («Дніпро», «Хортиця»)	Письмове виконання Завдання 3 на день ПЗ №15	0 – 2	2
Самостійна робота 3	Опрацювання питань з відповідної теми за науковою літературою, підручниками, інтернет-джерелами	Застосування теоретичних знань під час виконання	0,5 – 1	1
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Іспит	Індивідуальні тестові запитання (7)	Експериментальні картки (будуть доступні для студентів у день іспиту) та Перелік теоретичних питань за вивченими розділами розміщено в СЕЗН ЗНУ Moodle (секція «Підсумковий контроль») за покликанням: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17357		14
				26
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Підручникова література:

1. Мацько Л., Кравець Л. Культура української фахової мови : навч. посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
2. Струганець Л., Бобесюк О., Веремчук О., Заліпська І., Мельник Т. : монографія. Культура мови : від теорії до практики, Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2015. 216 с.
3. Літературна норма і мовна практика : монографія / За ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.
4. Фаріон І. Д. Мовна норма : знищення, пошук, віднова (Науково-навчальне видання): монографія. Вид. 2-е, доп. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010.
5. Семенов Л. Українська культуромовна особистість учителя (шляхи її формування в системі професійної підготовки) : Монографія / За ред. Л. І.Мацько. Київ, 2007. 303 с.

Додаткова література:

1. Бабич Н. Основи культури мовлення. Львів : Світ, 1990. 232 с.
2. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики. Підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2004. 342 с.
3. Белей Л. Українські імена колись і тепер. Київ : Темпора, 2010. 126 с.
4. Бортняк А. Ну що б, здавалося, слова... Бесіди про культуру української мови. Київ : Український письменник, 1994. 73 с.
5. Вихованець І. Розмовляймо українською : мовознавчі етюди. Київ : Унів. Вид-во «Пульсари», 2012. 160 с.
6. Гливінська Л. Українська мова. Фонетика. Орфоєпія: навч. посібн. Київ: Логос, 2009. 297 с.
7. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Київ : КММ, 2014. 124 с.
8. Гуйванюк Н. В., Кардашук О. В., Кульбабська О. В. Українська мова : схеми, таблиці, тести : навч. посібник. Львів : Світ, 2005. 304 с.
9. Зубець Н. О. Коментар до нової редакції Українського правопису : навч. посібник. Запоріжжя : ЗЦППКК, 2020. 23 с.
10. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. Дрогобич : ВФ «Відродження», 1994. 218 с.
11. Коваль А. Культура української мови. Київ : Наукова думка, 1964. 195 с.
12. Культура мови на щодень / Н. Дзюбишина-Мельник, Н. Дужик, С. Єрмоленко та ін. Київ : Довіра, 2000. 169 с.
13. Культура писемного мовлення (орфографічна і пунктуаційна грамотність) : навч. посібник. Упор. : Бабич Н., Кедь Л., Рульова Н. Чернівці : Рута, 2000. 95 с.
14. Масенко Л. Суржик : між мовою і языком. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2011. 135 с.
15. Муромцева О. Г., Жовтобрюх В. Ф. Культура мови вчителя. Харків : Гриф, 1998. 205 с.
16. Огієнко І. Наука про рідномовні обов'язки. Київ : Ярославів Вал, 2014. 55 с.
17. Пентиліук М. Культура мови і стилістика. Київ : Вежа, 1994. 240 с.
18. Пономарів О. Культура слова. Мовно-стилістичні поради : навч. посібник. Київ : Либідь, 1999. 240 с.
19. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Київ : Знання, 2008. 230 с.
20. Селігей П. Мовна свідомість : структура, типологія, виховання. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2012. 118 с.
21. Українська мова : унормування, розунормування, перевнормування (1920 – 2015) / Зредагував С. Вакуленко за участі К. Каруник. Харків : Харків. історико-філол. тов-во, 2018. 712с.
22. Фаріон І. Правопис – корсет мови? Український правопис як культурно-політичний вибір. Львів : Свічадо, 2004. 120 с.
23. Шляхи піднесення культури мовлення: Теорія і практика / За ред. Г.В.Семеренко. – К.:

НПУ імені М.П.Драгоманова, 2008. – 450 с.

24. Шляхова В. Українознавчі засади мовної освіти. Монографія. Черкаси, 2010. 198 с.

Словники, довідники, енциклопедії

1. Українська мова. Енциклопедія. Київ : «Українська енциклопедія», 2004. 820 с.

2. Селіванова О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля, 2006. 711 с.

3. Струганець Л. Культура мови. Словник термінів. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 88 с.

4. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с.

5. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Радянська школа, 1985. 360 с.

6. Єрмоленко с., Бирик С., Тодор О. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С. Єрмоленко. Київ : Либідь, 2001. 224 с.

7. Космеда Т., Осіпова Т. Комунікативний кодекс українців у пареміях : Тлумачний словник нового типу. Дрогобич : Коло, 2010. 272 с.

8. Великий тлумачний словник сучасної української мови / За ред. В. Бусела. Київ – Ірпінь : Перун, 2010. 1728 с.

9. Орфоепічний словник української мови : у 2-х томах. Київ : Довіра, 2000.

10. Універсальний словник української мови / Укл. З. Куньч. Тернопіль : Богдан, 2005. 848 с.

11. Український правопис. Київ : Вища школа, 2019. 282 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронні версії статей з енциклопедії «Українська мова» (К., 2000). URL_: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>

2. Український мовно-інформаційний фонд <https://lcorp.ulif.org.ua/LSlist/>

3. Українські неологізми. (Сайт присвячений проблемі засвоєння нових термінів в українській мові). <http://words.volyn.net/>

4. Українські словники on-line (тлумачний, орфографічний, російсько-український, словник сталих виразів, словник української мови). URL_: <http://www.rozum.org.ua>

5. Повнотекстові версії праць І. Огієнка, Ю. Шевельова, В. Німчука та ін. URL_: <http://litopys.org.ua/links/inmovozn.htm>

6. Всесвітній словник української мови на сайті worldwidedictionary.org

7. РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять. Студентам, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, необхідно протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи (реферати, повідомлення), що виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; компіляція власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт

(перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Рекомендована база даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється винятково з навчальною метою (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (виконання письмових завдань, тестів, заліку) використання гаджетів заборонено.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є електронна система Moodle ЗНУ.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.

Відповіді на запити студентів подаються викладачем протягом двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle ЗНУ, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle ЗНУ, є актуальною.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle ЗНУ є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу zubetsno@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н.р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємним складником системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у

сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їхніх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету – **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v.banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи всіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу в разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб із інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>